

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

**Ειδικός Γραπτός Διαγωνισμός για θέσεις Ακολούθου,
Εξωτερικές Υπηρεσίες της Δημοκρατίας**

**Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας
Αρ. 5225, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2019**

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: 10 Σεπτεμβρίου 2020

Διάρκεια: 3 ώρες (15:30-18:30)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (100 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Ι - Έκθεση Ιδεών (50 μονάδες)

Αναπτύξτε ένα από τα πιο κάτω θέματα (σε όχι περισσότερες από 800 λέξεις):

Θέμα 1:

«Events my dear... events», ήταν η απάντηση του Βρετανού Πρωθυπουργού Χάρολντ Μακμίλαν, στα τέλη της δεκαετίας του '50, όταν ρωτήθηκε από έναν νέο βουλευτή, τι είναι εκείνο που μπορεί να κλονίσει μια παντοδύναμη κυβέρνηση... Έτσι και τώρα, η πανδημία κορωνοϊού είναι ένα γεγονός τεραστίων διαστάσεων που, πέρα από το θάνατο τόσων ανθρώπων ανά την υφήλιο, προκαλεί σοκ στις αγορές, κλονίζει την παγκόσμια οικονομία και εκθέτει την ανικανότητα ή αναδεικνύει την αποτελεσματικότητα των κυβερνήσεων!»

(απόσπασμα από το άρθρο «Οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνέπειες της πανδημίας: Το SWOT - Q του Κορωνοϊού» των Αντώνη Ζαΐρη και Γιώργου Σταμάτη, www.huffingtonpost.gr, 11 Μαΐου 2020)

Αναπτύξτε τις απόψεις σας επί της θέσης που εκφράζεται στο πιο πάνω απόσπασμα. Στην έκθεσή σας, αναφερθείτε, μεταξύ άλλων, στην σχεδόν άνευ προηγουμένου κοινωνική, οικονομική και πολιτική διαταραχή που έχει επιφέρει και δύναται να επιφέρει η πρωτοφανής υγειονομική κρίση που βιώνουμε.

Θέμα 2:

Από τη Συρία στο Αιγαίο και από την Ανατολική Μεσόγειο στην Αγία Σοφία. Αναπτύξτε τις απόψεις σας για τον αναθεωρητισμό και την αναβίωση του νέο-οθωμανισμού ως κεντρικών πυλώνων χάραξης της τουρκικής πολιτικής και για τη διασύνδεση της εξωτερικής με την εσωτερική πολιτική στη σύγχρονη Τουρκία.

ΜΕΡΟΣ II - Κατανόηση Κειμένου (30 μονάδες)

Κείμενο Α (20 μονάδες)

Απόσπασμα από το βιβλίο του Βασίλη Παπαδόπουλου «Διπλωματία και Ποίηση – Η Περίπτωση του Γιώργου Σεφέρη» (Εκδόσεις Ίκαρος, 2019)

Τέλη Αυγούστου 1952 [ο Γιώργος Σεφέρης] προάγεται στον πρεσβευτικό βαθμό με άμεση μετάθεση για τη Βηρυτό, στην οποία φτάνει στα τέλη του Δεκέμβρη. Ως Πρέσβης έχει παράλληλες διαπιστεύσεις στη Συρία, την Ιορδανία και το Ιράκ, όπου ταξιδεύει συχνά.

[...] Όμως η Βηρυτός του δίνει την ευκαιρία να οργανώσει τρεις μεγάλες επισκέψεις στην γειτονική Κύπρο, από μία κάθε χρόνο, για τις διακοπές του. Αμέσως αναπτύσσει για την Κύπρο έντονο θαυμασμό και αγάπη. Τον εμπνέει για μια σειρά από ποιήματα. Πρόκειται για τη συλλογή *...Κύπρον, ου μ' εθέσπισεν...* που εκδίδεται αρχικά το 1955 και μετονομάζεται αργότερα *Ημερολόγιο Καταστρώματος*, Γ', στην οποία αναδεικνύει τη δωρική γνησιότητα της κυπριακής ψυχής και του τοπίου, τη δίψα για ελευθερία και δικαιοσύνη, χαρακτηριστικά που θεωρεί τις μεγάλες αξίες του ελληνισμού. Βρίσκει στην Κύπρο πράγματα που ζουν ακόμα ενώ έχουν χαθεί στην υπόλοιπη Ελλάδα. Γράφει πολλές φορές για όλους τους κατακτητές που πέρασαν από κει, Σταυροφόρους, Βενετσιάνους, Τούρκους, Άγγλους και θαυμάζει πόσο λίγο επηρέασαν τον ελληνικό χαρακτήρα της Κύπρου, «πόσο ασήμαντα ξέβαψαν οι διάφοροι αφεντάδες πάνω τους». Η έμπνευση που του δίνει η Κύπρος είναι εντυπωσιακή στην ποιητική του δημιουργία και δίνει στα ποιήματά του έναν ελαφρά διαφορετικό τόνο, ενισχύοντας το λυρικό στοιχείο που στα προηγούμενα έργα του είναι, όπως είδαμε, υποτονικό και πολύ συγκρατημένο.

[...] Στο φίλο του συγγραφέα Γιώργο Θεοτοκά γράφει:

«Υπάρχουν σε μια γωνιά της γης 400 χιλιάδες ψυχές από την καλύτερη, την πιο ατόφια Ρωμιοσύνη, που προσπαθούν να τις αποκόψουν από τις πραγματικές τους ρίζες και να τις κάνουν λουλούδια θερμοκηπίου. Σ' αυτή τη γωνιά της γης δουλεύει μια μηχανή που κάνει τους Ρωμιούς σπαρτούς-Κυπρίους-όχι-Έλληνες, που κάνει τους ανθρώπους μπαστάρδους, με την εξαγορά και την απαθλίωση των συνειδήσεων, με τις κολακείες των αδυναμιών ή των συμφερόντων»

Περίπου την ίδια εποχή αρχίζει ο ένοπλος αγώνας των Κυπρίων για Ένωση οπότε η Βρετανία εμπλέκει ξαφνικά σκοπίμως την Τουρκία στην κυπριακή υπόθεση με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, τις οργανωμένες βιαιοπραγίες των Τούρκων στη Σμύρνη και την Πόλη. Ο Σεφέρης τοποθετείται ένα χρόνο αργότερα (τον Ιούνιο του 1956) από τον νέο Υπουργό Εξωτερικών Ευάγγελο Αβέρωφ-Τοσίτσα Διευθυντής Κυπριακού του Υπουργείου σε κρίσιμες ώρες του εθνικού θέματος και γράφει: *«Ένωσα μια καινούρια επιστράτευση μέσα μου για το νησί. Για κανένα άλλο λόγο δεν θα πήγαινα τώρα στο Κέντρο»*. Τρεις μήνες νωρίτερα, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος είχε εκτοπιστεί από τους Βρετανούς. Στον ΟΗΕ οι προσφυγές της Ελλάδας κατά της Βρετανίας, και αντιστρόφως, διαδέχονται η μία την άλλη. Από το Νοέμβριο της ίδιας χρονιάς ο Σεφέρης συμμετέχει στην αντιπροσωπεία της Ελλάδας που αγωνίζεται στη Νέα Υόρκη να προωθήσει την αυτοδιάθεση της Κύπρου, με μεγάλες δυσκολίες. Ο ποιητής και ο διπλωμάτης έχουν στρατευτεί για τον ίδιο στόχο, αγωνιούν για την ίδια ιδέα. Τον ενοχλεί βαθιά η βρετανική προπαγάνδα που θέλει να πείσει τους Κύπριους ότι δεν είναι Έλληνες, να διαλύσει το ψυχικό τους σθένος και το

αποτυπώνει και ποιητικά [στο ποίημα της κυπριακής συλλογής του «Σαλαμίνα της Κύπρος»]:

*Η γης δεν έχει κρικέλια
για να την πάρουν στον ώμο και να φύγουν
μήτε μπορούν, όσο κι αν είναι διψασμένοι
να γλυκάνουν το πέλαγο με νερό μισό δράμι.
Και τούτα τα κορμιά
πλασμένα από ένα χρώμα που δεν ξέρουν,
έχουν ψυχές.
Μαζεύουν σύνεργα για να τις αλλάξουν,
δε θα μπορέσουν, μόνο να τις ξεκάνουν,
αν ξεγίνονται οι ψυχές.*

[...] Στις 15 Ιουνίου 1957 φτάνει στη βρετανική πρωτεύουσα για να αναλάβει τα καθήκοντά του ως Πρέσβης της Ελλάδας. Το Φόρεϊν Όφισ, γνωρίζοντας την αδυναμία που είχε στη κυπριακή υπόθεση, σχολίασε αρνητικά τον νέο Πρέσβη. Το Κυπριακό είναι πάντα σε οξεία κρίση και η αλλαγή πλεύσης προς τη λύση της ανεξαρτησίας προχωρεί, με διχογνωμίες και παλινωδίες βεβαίως, χαρακτηριστικές της όλης ιστορίας του Κυπριακού. Στις 21 Ιουλίου 1957 ο Μακάριος σε συνέντευξή του δηλώνει ότι «θα δεχόταν τη λύση της ανεξαρτησίας» για να υπαναχωρήσει το Δεκέμβριο αρνούμενος το σχετικό σχέδιο ψηφίσματος στον ΟΗΕ, που – ούτως ή άλλως – αποτυγχάνει. Τον Ιούνιο του 1958 οι Άγγλοι προωθούν το λεγόμενο σχέδιο McMillan που ουσιαστικά προβλέπει συγκυριαρχία στην Κύπρο. Υπό το φως των εξελίξεων αυτών ο Μακάριος αλλάζει πάλι άποψη και στις 22 Σεπτεμβρίου 1958, σε συνέντευξή του, δηλώνει ότι θα δεχόταν ανεξαρτησία, ενώ το ίδιο σκέπτεται και η Αθήνα χωρίς όμως να έχουν προσυμφωνηθεί.

Αυτή τη φορά τη διαπραγμάτευση διεξάγει η Αθήνα και ο Σεφέρης μετέχει αρχικά στη διαπραγματευτική ομάδα για τις Συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου, όμως διατυπώνει σοβαρές διαφωνίες για το περιεχόμενο του σχεδίου Ζορλού και οι σχέσεις του με τον Υπουργό επιδεινώνονται. Το κύριο γραπτό επιχείρημα του Σεφέρη ήταν ότι η χορήγηση δικαιώματος επέμβασης στις εγγυήτριες δυνάμεις ήταν επικίνδυνη. Απευθύνει επιστολή προς τον Αβέρωφ για να του εξηγήσει τις απόψεις του:

[...] η διχοτόμησης προετοιμάζεται ως ώριμος καρπός (διεθνείς τίτλοι, χωρισμός των δύο πληθυσμών, ουδείς συγχωνευτικός αυτών θεσμός, αναλογία). Την στιγμήν που θα το εθεώρουν σκόπιμον θα ήτο τόσον εύκολον να προωθήσουν τας επιδιώξεις των.

Υπό τοιαύτας συνθήκας το οριστικόν ελληνοτουρκικόν καθεστώς της νήσου πάλιν μεταβατικόν θα ήτο κατ' ουσίαν – μεταβατικόν προς τον διαμελισμόν – και είναι προβληματικόν αν θα μας εξασφάλιζε την περιπόθητον γαλήνην. [...]

Βέβαια υπάρχει η προβλεπόμενη εγγύησης της ακεραιότητος της νήσου υπό της Ελλάδος, Τουρκίας και Μ. Βρετανίας. Αλλ' οσάκις ετέθη ζήτημα να εκλέξη η Μ. Βρετανία μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας, εν περιπτώσει διαμάχης, γνωρίζομεν ποίαν εξέλεξαν [...]

Δεν σημειώνω εξ άλλου, ότι το ανεξάρτητον κράτος της Κύπρου εν περιπτώσει τουρκικής εισβολής, δεν θα έχη την δυνατότητα να προσφύγη εις τα Ηνωμένα Έθνη [...]

Εύχομαι να μην είναι πολύ αργά όταν θα αντιληφθώμεν ότι η παρούσα καλή διάθεση του κ. Ζορλού ισούται προς διαμελισμόν.

[...] Στην απάντησή του ο Αβέρωφ επεσήμανε ότι η υπό διαπραγμάτευση Συνθήκη είναι ο μόνος τρόπος να βγει το Κυπριακό από το αδιέξοδο, θεωρώντας μάλιστα ότι αποτρέπει το διαμελισμό. Επίσης ότι οι Τούρκοι, αν ήθελαν να οργανώσουν εισβολή, είτε στην Κύπρο

είτε σε ελληνικό νησί, θα το έπρατταν ανεξάρτητα από συνθήκες, αποφάσεις και συμφωνίες, όπως έχει δείξει η ιστορία τους. Παραδέχεται ωστόσο ότι κίνδυνοι υπάρχουν και προβλήματα επίσης, όμως θεωρεί ότι θα καταβληθεί προσπάθεια να αντιμετωπιστούν στην πορεία.

Στη δεύτερη επιστολή του, που δυστυχώς έμελλε να αποδειχθεί προφητική, ο Σεφέρης τονίζει:

[...] το ζήτημα δι' εμέ είναι ποία δικαιώματα θα αναγνωρίσωμεν τελικώς εις την Αγγλίαν και ποία εις την Τουρκίαν και εάν θα είναι τα αυτά ώστε η μεν Αγγλία να παραμείνη κατέχουσα και μη κατέχουσα, δηλαδή να παραμείνη συνεταιρική δύναμις, η δε Τουρκία να κατοχυρώση τοιαύτα δικαιώματα ώστε τυχόν στρατιωτική επέμβασις της εν Κύπρω να μη είναι το ίδιον πράγμα προς την κατάληψιν οιοδήποτε άλλου ελληνικού εδάφους ή νήσου, όπως μου εγράψατε.

Δεν είναι η πρώτη φορά που μια τέτοιου είδους διαφωνία εκδηλώνεται στη χάραξη εξωτερικής πολιτικής της χώρας. Η μία πλευρά να επιδιώκει Συμφωνία και επίλυση ενός θέματος, παρ' όλα τα εκάστοτε ελαττώματα του κειμένου, για να πετύχει άρση των συγκρούσεων' η άλλη πλευρά να θέλει να περιμένει μια καλύτερη ευκαιρία στο μέλλον ελπίζοντας ότι οι συνθήκες θα είναι πιο ευνοϊκές για τη λύση του θέματος. Και οι δύο απόψεις εμπεριέχουν κινδύνους ως προς το μέλλον το οποίο είναι δύσκολο να εκτιμήσει κανείς την ώρα της κρίσης.

Απαντήστε τις πιο κάτω ερωτήσεις:

1. Ο Σεφέρης αναπτύσσει έντονο θαυμασμό και αγάπη για την Κύπρο και εμπνέεται να γράψει συλλογή ποιημάτων αφιερωμένη στο νησί. Ποιοι είναι οι λόγοι που γεννούν στον ποιητή τα συναισθήματα αυτά, σύμφωνα με το κείμενο; (5 μονάδες)
2. Ο Σεφέρης ενοχλείται έντονα από τη βρετανική προπαγάνδα που θέλει να πείσει τους Κύπριους ότι δεν είναι Έλληνες και αποτυπώνει τις σκέψεις και τα συναισθήματά του στο ποίημα «Σαλαμίνα της Κύπρος» και στην επιστολή του προς τον Γιώργο Θεοδοκά. Ποιες βασικές θέσεις του ποιητή σε σχέση με την Ελληνικότητα του νησιού αναδεικνύονται μέσα από τα αποσπάσματα των κειμένων που παρατίθενται πιο πάνω; (5 μονάδες)
3. Ποιος ήταν ο λόγος διαφωνίας του Σεφέρη με τον Αβέρωφ στις διαπραγματεύσεις για τις Συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου; Τι ήταν αυτό που ανησυχούσε ιδιαίτερα τον Σεφέρη και γιατί; Ποια ήταν η θέση του Αβέρωφ; (5 μονάδες)
4. Στην τελευταία παράγραφο του αποσπάσματος παρουσιάζονται δύο εναλλακτικές προσεγγίσεις που αφορούν την επίλυση προβλημάτων σε θέματα εξωτερικής πολιτικής. Πιστεύετε ότι παρόμοιο δίλημμα ισχύει και σήμερα στη διαχείριση του κυπριακού προβλήματος; Με ποια πλευρά θα συντασσόσασταν εσείς σήμερα (θα ήσασταν Σεφερικός ή θα ακολουθούσατε τη λογική Αβέρωφ); Αναπτύξτε σε συντομία τα επιχειρήματά σας. (5 μονάδες)

Κείμενο Β (10 μονάδες)

«Το βαρύ προνόμιο της Δύσης» Από το βιβλίο του Κορνήλιου Καστοριάδη «Η άνοδος της ασημαντότητας» (Εκδόσεις Ύψιλον, 2000)

«Στην ιστορία της Δύσης, όπως και σε όλες τις άλλες ιστορίες, υπάρχουν θηριωδίες και φρικαλεότητες. Αλλά όμως μόνον η Δύση δημιούργησε την ικανότητα για εσωτερική αμφισβήτηση των ίδιων των θεσμών και των ιδεών της εν ονόματι της λογικής συζήτησης μεταξύ των ανθρώπων, η οποία παραμένει ανοιχτή στο διηνεκές και δεν αναγνωρίζει έσχατο δόγμα.»

Στην ιστορία της Δύσης υπάρχουν αναρίθμητες φρικαλεότητες, τις οποίες η Δύση διέπραξε τόσο εναντίον των άλλων όσο και εναντίον του ίδιου του εαυτού της. Οι φρικαλεότητες όμως δεν αποτελούν προνόμιο της Δύσης. Παντού στον κόσμο υπάρχει συσσώρευση φρίκης, είτε πρόκειται για την Κίνα, την Ινδία, την Αφρική πριν από την αποικιοκρατία, είτε για τους Αζτέκους. Η ιστορία της ανθρωπότητας δεν είναι η ιστορία της πάλης των τάξεων. Είναι η ιστορία των φρικαλεοτήτων – αν και όχι μόνον αυτή.

Υπάρχει, οπωσδήποτε, ένα θέμα προς συζήτηση: το θέμα του ολοκληρωτισμού. Είναι ο ολοκληρωτισμός – όπως το νομίζω – η κατάληξη της τρέλας για κυριαρχία ενός πολιτισμού ο οποίος διέθετε τα μέσα εξόντωσης και χρησιμοποίησε την πλύση εγκεφάλου σε τέτοια κλίμακα που ποτέ άλλοτε δεν γνώρισε η Ιστορία; Είναι ο ολοκληρωτισμός ένα διεστραμμένο πετρωμένο, εγγενές στη σύγχρονη εποχή, με όλες τις αμφισημίες που τη χαρακτηρίζουν;

Είναι, μήπως, κάτι άλλο ο ολοκληρωτισμός; Για τη συζήτησή μας το θέμα αυτό, αν μπορώ να πω, είναι θεωρητικό. Και είναι θεωρητικό στο μέτρο που τις φρικαλεότητες του ολοκληρωτισμού η Δύση τις έστρεψε εναντίον των δικών της (των Εβραίων συμπεριλαμβανομένων). Είναι θεωρητικό στο μέτρο που η φράση «σκοτώστε τους όλους, ο θεός θα ξεχωρίσει τους δικούς του», δεν είναι φράση του Λένιν, αλλά ενός πολύ θεοσεβούμενου χριστιανού δούκα και ελέχθη όχι τον 20ό αλλά το 16ο αιώνα. Είναι θεωρητικό, στο μέτρο που οι ανθρώπινες θυσίες έχουν εφαρμοστεί αφειδώς και σε τακτά χρονικά διαστήματα από τις μη ευρωπαϊκές κουλτούρες κ.λπ. Το Ιράν του Χομεϊνί οπωσδήποτε δεν είναι προϊόν του Διαφωτισμού.

Υπάρχει όμως κάτι το οποίο αποτελεί την ιδιομορφία, τη μοναδικότητα και το βαρύ προνόμιο της Δύσης: πρόκειται γι' αυτή την κοινωνικο-ιστορική αλληλουχία που ξεκινά στην αρχαία Ελλάδα και αρχίζει ξανά, από το 11ο αιώνα και μετά, στη δυτική Ευρώπη. Αυτή είναι η μόνη στην οποία βλέπουμε να προβάλλει ένα πρόταγμα ελευθερίας, ατομικής και συλλογικής αυτονομίας, κριτικής και αυτοκριτικής. Η πιο εντυπωσιακή επιβεβαίωση αυτού είναι ακριβώς ο λόγος ο οποίος καταγγέλλει τη Δύση. Διότι στη Δύση έχουμε τη δυνατότητα -τουλάχιστον ορισμένοι από εμάς- να καταγγέλλουμε τον ολοκληρωτισμό, την αποικιοκρατία, το δουλεμπόριο των Μαύρων, την εξόντωση των Ινδιάνων στην Αμερική. Όμως δεν έχω δει τους απογόνους των Αζτέκων, των Ινδών ή των Κινέζων να κάνουν μια ανάλογη αυτοκριτική. Απεναντίας, βλέπω ότι ακόμη και σήμερα οι Ιάπωνες αρνούνται τις θηριωδίες που διέπραξαν κατά το Β Παγκόσμιο Πόλεμο.

Τις πταίει

Οι Αραβες καταγγέλλουν συνεχώς ότι για όλα τα κακά που τους ταλαιπωρούν εξαθλίωση, έλλειψη δημοκρατίας, διακοπή της εξέλιξης του πολιτισμού τους κ.λπ. ευθύνεται η αποικιοκρατία την οποία υπέστησαν από τους Ευρωπαίους. Ωστόσο, η αποικιοκρατία σε αρκετές αραβικές χώρες διήρκεσε στη χειρότερη περίπτωση εκατόν τριάντα χρόνια (έτσι συνέβη στην Αλγερία, 1830-1962). Όμως οι ίδιοι αυτοί Αραβες, πριν από την αποικιοκρατία των Ευρωπαίων, είχαν υποστεί για πέντε αιώνες το ζυγό των Τούρκων. Η τουρκική κυριαρχία στην εγγύς και τη Μέση Ανατολή αρχίζει τον 15ο αιώνα και τελειώνει το 1918. Αλλά οι Αραβες, καθώς οι Τούρκοι κατακτητές τους ήταν ομόθρησκοί τους μουσουλμάνοι, δεν μιλούν για την κυριαρχία αυτή.

Πάντως, η εξέλιξη της αραβικής κουλτούρας σταμάτησε το 11ο με 12ο αιώνα, δηλαδή οκτώ αιώνες πριν καν να μπορεί να γίνει λόγος για την κατακτητική επέκταση της Δύσης. Εξάλλου και αυτή η ίδια η αραβική κουλτούρα βασίστηκε στις κατακτήσεις, την εξόντωση και τη λίγο έως πολύ βίαια επιβολή της ισλαμικής θρησκείας στους κατακτημένους πληθυσμούς. Στην Αίγυπτο το 550 μ.Χ. δεν υπήρχαν Αραβες, όπως δεν υπήρχαν Αραβες, τότε, ούτε στη Λιβύη ούτε στην Αλγερία ούτε στο Μαρόκο ούτε στο Ιράκ. Οι Αραβες που βρίσκονται τώρα εκεί είναι απόγονοι των κατακτητών που κυριεύσαν αυτές τις χώρες και που επέβαλαν, με ή χωρίς βία, στους τοπικούς πληθυσμούς τη δική τους θρησκεία.

Δεν βλέπω όμως να γίνεται καμία κριτική αυτών των γεγονότων μέσα στο χώρο του αραβικού κόσμου. Κατά τον αυτό τρόπο, μιλάμε βεβαίως για το δουλεμπόριο των Μαύρων από τους Ευρωπαίους (16ος αιώνας και εντεύθεν), αλλά δεν μιλάμε ποτέ για το γεγονός ότι το δουλεμπόριο και η συστηματική υποδούλωση των Μαύρων στην Αφρική τα εγκαινίασαν Αραβες έμποροι (11ος – 12ος αιώνας και εντεύθεν, με τη συνενοχή – συμμετοχή, όπως πάντα, βασιλιάδων και φυλάρχων). Επίσης, δεν μιλάμε για το γεγονός ότι η δουλεία δεν καταργήθηκε αυθόρμητα σε καμία ισλαμική χώρα και ότι σε κάποιες από αυτές η δουλεία ισχύει ακόμη και σήμερα.

Δεν θέλω να πω με κανέναν τρόπο ότι όλα αυτά απαλείφουν τα εγκλήματα που διέπραξαν οι Δυτικοί. Λέω μόνον ότι η ιδιαιτερότητα του δυτικού πολιτισμού έγκειται ακριβώς στην ικανότητά του της αυτοαμφισβήτησης και της αυτοκριτικής. Στην ιστορία της Δύσης, όπως και σε όλες τις άλλες ιστορίες, υπάρχουν θηριωδίες και φρικαλεότητες.

Αλλά όμως μόνον η Δύση δημιούργησε την ικανότητα για εσωτερική αμφισβήτηση των ίδιων των θεσμών και των ιδεών της εν ονόματι της λογικής συζήτησης μεταξύ των ανθρώπων, η οποία παραμένει ανοιχτή στο διηνεκές και δεν αναγνωρίζει έσχατο δόγμα.

Απαντήστε τις πιο κάτω ερωτήσεις:

1. Πώς αντιλαμβάνεστε εσείς το - κατά τον συγγραφέα - «βαρύ προνόμιο της Δύσης» ως περιγράφεται στο πιο πάνω δοκίμιο του Κορνήλιου Καστοριάδη; (5 μονάδες)
2. Θα μπορούσε το κείμενο να θεωρηθεί πως είναι προκατειλημμένο έναντι του αραβικού κόσμου και/ή ενός είδους απολογία της δυτικής αποικιοκρατίας; Αναπτύξτε τα επιχειρήματά σας. (5 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ - Γλωσσολογικές Ασκήσεις (20 μονάδες)

1. Επιλέξτε και καταγράψτε το λανθασμένο στο τετράδιο απαντήσεων: (10 μονάδες)

- (α) παρεπιπτόντως | παρεμπιπτόντως
- (β) ποιους | ποιούς
- (γ) γνωστό τοις πάσι | γνωστό της πάση
- (δ) Λίθοι και πλίνθοι και ξύλα και κέραμοι ατάκτως εριμμένα | Λίθοι και πλίνθοι και ξύλα και κέραμοι ατάκτως ερριμμένα
- (ε) κήρυγμα | κύρηγμα
- (στ) φυσιολατρεία | φυσιολατρία
- (ζ) επί ξυρού ακμής | επί ξηρού ακμής
- (η) δεν έχει πού την κεφαλήν κλίνη | δεν έχει πού την κεφαλήν κλίναι
- (θ) οι ασκοί του Αιόλου | ο ασκός του Αιόλου
- (ι) πριν αλέκτορα φωνήσαι, τρις απαρνήση με | πριν αλέκτορα φωνήσαι τρις, απαρνήση με

2. Καταγράψτε στο τετράδιο απαντήσεων το νόημα του καθενός από τα πιο κάτω παρώνυμα / ομόηχα (που συχνά συγχέονται ως προς τη σημασία): (10 μονάδες)

αχρησία	αχρηστία
εδώλιο	ειδώλιο
φιλοφρόνηση	φιλοφροσύνη
σιωπηλός	σιωπηρός
τεχνητός	τεχνικός
συνίσταται	συνιστάται
σύγκληση.....	σύγκλιση.....
χρίζω.....	χρήζω.....
εξάρτηση	εξάρτυση
κατ' αρχάς.....	κατ' αρχήν.....